

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ผลการใช้โปรแกรมพี่เพื่อช่วยเหลือน้อง

ในบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา อายุ 6 – 15 ปี

**EFFECTS OF USING CROSS AGE PEER
TUTORING PROGRAM IN INTELLECTUAL
DISABILITIES PEOPLE AGE 6 -15**

โดย

นาง ลักขณา ทองกิตติกุล

นาง พัชรี เฉลยกุล

นาง พนิดา รัตนไพโรจน์

กลุ่มการพยาบาล สถาบันราชานุกูล

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

2551

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้องต่อทักษะของบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (พี่) ในการช่วยเหลือบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (น้อง) และเพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้องก่อนและหลังดำเนินการทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือบุคคลบกพร่องทางสติปัญญาอายุ 6-15 ปี คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 10 คน แบ่งเป็นบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (พี่) อายุ 13-15 ปี จำนวน 5 คน บุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (น้อง) อายุ 6-12 ปี จำนวน 5 คน จับคู่กันแบบ 1:1 ระหว่างพี่กับน้องเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ของบุคคลบกพร่องทางสติปัญญาและผู้ปกครอง แบบประเมินทักษะของบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (พี่) ในการช่วยบุคลากรดูแลบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (น้อง) แบบบันทึกจำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุการล้มเสี่ยงจากสาเหตุที่ป้องกันได้ แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมต่างๆของบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (น้อง) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา(พี่) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (น้อง) แบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากร เครื่องมือที่ใช้ในการกำกับทดลอง ได้แก่ คู่มือแนะนำผู้ปกครองในการส่งเสริมเด็ก ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองทั้งหมด 16 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือนมีนาคม – มิถุนายน 2550 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการทดสอบของวิลค็อกซัน (Wilcoxon matched – pairs signed ranks test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. คะแนนเฉลี่ยทักษะของบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (พี่) ในการช่วยบุคลากรดูแลบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (น้อง) ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนทุกด้าน ภายหลังจากทดลองใช้โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้อง จะสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. คะแนนเฉลี่ยการสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือในการทำกิจกรรมของบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (น้อง) ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม ภายหลังจากทดลองใช้โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้อง จะดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง
3. ระดับคะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครองของบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา ที่มีต่อการใช้โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้อง ภายหลังจากทดลองพบว่าผู้ปกครองทุกคน มีความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้องในระดับพึงพอใจมากที่สุด
4. ระดับคะแนนความพึงพอใจของบุคลากร ที่มีต่อการใช้โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้อง ภายหลังจากทดลองพบว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมพีเพื่อช่วยเหลือน้องในระดับพึงพอใจมากที่สุด
5. ในระหว่างดำเนินการทดลอง 16 สัปดาห์ พบว่าไม่มีรายงานอุบัติเหตุการล้มที่เกี่ยวกับบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (น้อง) ในกรณีการเกิดอุบัติเหตุ หกล้ม หรือพลัดหลงในระหว่างอยู่ในการดูแลของบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (พี่)